

woensdag 29 januari 2025

PERSBERICHT

voor onmiddellijke publicatie

Bloemrijke akkerranden zijn bedoeld als natuurlijke plaagbestrijding en om biodiversiteit te stimuleren, maar in de praktijk zijn ze vaak juist schadelijk voor insecten. Dit zegt Meten=Weten, de initiatiefnemer van een nieuw onderzoek waarin 11 bloemstroken op bestrijdingsmiddelen zijn onderzocht. Alleen langs graslanden en biologisch beheerde akkers is het verantwoord om bloemstroken aan te leggen.

- Elf bloemstroken in Nederland zijn bemonsterd en getest op de aanwezigheid van chemische bestrijdingsmiddelen.
- De hoeveelheid bestrijdingsmiddelen hangt sterk samen met het beheer van de percelen. In de 11 onderzochte bloemstroken zijn in totaal 41 verschillende bestrijdingsmiddelen gevonden, variërend van 1 tot 26 middelen per monster.
- Op basis van de beschikbare informatie van de aangetroffen stoffen (b.v. toxiciteit en hormoonverstorende werking) worden 5 van de 11 onderzochte bloemstroken dermate vervuild geacht met bestrijdingsmiddelen, dat ze een risico voor insecten zijn.
- Met bestrijdingsmiddelen vervuilde bloemstroken zijn een *ecologische val*: insecten worden gelokt door bloemen waar ze vervolgens aan sterven of zich niet meer kunnen voortplanten.

[!\[\]\(17413706fd4997a1a4bdf85c6864eee1_img.jpg\) **Download hier het rapport: Bloemstroken, zinvol of insectenval \(2025\)**](#)

Het rapport is een initiatief van Meten=Weten, in samenwerking met Pesticide Action Network Netherlands (PAN-NL) en Buijs Agro Services.

Margriet Mantingh van PAN-NL: *“De overheid en het Ctgb vertegenwoordigen de aanname, dat als bestrijdingsmiddelen voor gebruik in de landbouw zijn toegelaten en volgens de voorschriften worden toegepast, deze middelen voor mens en natuur veilig zijn. Welk effect de in bloemstroken aangetroffen pesticidencocktails op bijvoorbeeld de voortplanting of weerstand tegen ziekten bij insecten hebben, is nooit onderzocht. Bekend is dat de laatste 40 jaar de insectenpopulatie dramatisch is afgenomen. Bestrijdingsmiddelen worden ervan verdacht een belangrijke factor te zijn in de insectensterfte. Dit kunnen en mogen we niet langer negeren.”*

Jelmer Buijs van Buijs Agro Services: *“Als men de planten in bloemstroken in het zaad laat schieten, kunnen ze van betekenis zijn voor zangvogels en ze kunnen beschutting bieden aan dieren. De gevonden bestrijdingsmiddelen bedreigen echter vooral de insectenfauna die wordt aangetrokken door de bloemstroken, maar de facto vogelvrij is. Een gezond ecosysteem op de akker zonder insecten is helaas ondenkbaar.”*

Guido Nijland van Meten=Weten: *“De gangbare gedachte achter bloemstroken is dat ze goed zijn voor de biodiversiteit, omdat er meer nectar, stuifmeel en schuilplaatsen te vinden zijn voor insecten. Onbekend was hoeveel bestrijdingsmiddelen er aanwezig zijn in bloemstroken. In ons onderzoek hebben we aangetoond dat er, afhankelijk van het aangrenzende gewas, een cocktail aan pesticiden aanwezig is. Het slechtste monster bevatte 26 stoffen, waaronder stoffen die ontwikkeling en voortplanting verstoren, neurotoxisch zijn of hormoonverstorend zijn. Dit soort vervuilde bloemstroken doen volgens ons meer kwaad dan goed.”*

Aanbeveling

De auteurs van het rapport bevelen aan om bloemstroken alleen nog aan te leggen als akkers biologisch worden beheerd of langs graslanden of op percelen waarbij geen bestrijdingsmiddelen worden toegepast. In andere gevallen is sprake van een ecologische val met waarschijnlijk negatieve gevolgen voor de insectenpopulatie en voor insectenetende dieren.

Bloemstroken

Kruidenrijke akkerranden en bloemstroken zijn randen met kruiden en bloemen langs een landbouwperceel. Ze zijn bedoeld om plagen op de akkers te bestrijden, dus om predatoren, zoals roofmijt, schildwesp en lieveheersbeestje, te lokken en indirect de biodiversiteit te versterken. Om deze reden wordt de aanleg van dit soort landschapselementen al jarenlang gestimuleerd door overheden ([voorbeeld](#)).

Risico's voor de biodiversiteit

Al langer maken de organisaties PAN-NL en Meten=Weten zich zorgen over de effecten van pesticiden op de biodiversiteit. Voor de toelating van een werkzame stof als gewasbeschermingsmiddel of biocide worden maar een paar mogelijke effecten van de individuele stof op organismen getest. Voor de effecten op insecten op land (terrestrisch) of op water (aquatisch) zijn de testkonijnen meestal de honingbij, de watervlo, en 1 of 2 nuttige niet-doelinsecten. De testen worden in een laboratorium in opdracht van of door de producent uitgevoerd en staan model voor alle land- en waterinsecten (en spinnen). Welke werking cocktails van bestrijdingsmiddelen op de biodiversiteit hebben, wordt niet onderzocht en is dan ook onbekend. Maar dat die effecten er zijn, is zeer aannemelijk als we kijken naar de werking van de stoffen.

Eerder onderzoek

Eerder onderzoek van o.a. [Meten=Weten](#) en [SPRINT](#) laat zien dat overal residuen en afbraakproducten van bestrijdingsmiddelen worden teruggevonden, tot diep in

METEN = WETEN

natuurgebieden en huiskamers van biologische boerderijen aan toe. Het nieuwe onderzoek bevestigt wat experts al vreesden: ook bloemrijke akkerranden zijn vaak vervuild met bestrijdingsmiddelen.